N°. 92. 1831.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws- en Advertentie-Blad.

Dingsdag den 10 Mei.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, van de correspondenten der Maatschappij *tot verzachting van het lot der behoeftige Kraamvrouwen en hare pasgeboren Kinderen*, binnen deze stad, ontvangen hebbende eene missive, houdende verzoek, om ook weder de deelneming voor het Maatschappelijk Jaar, van 1 Mei 1831 tot 30 April 1832, te willen bevorderen.

En gelet op de mede daartoe strekkende circulaire van Z. E. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Braband, van den 13den November 1829 A. n°. 28 (Provinciaalblad n°. 143);

Brengen, bij deze ter kennisse der gegoede klasse van Ingezetenen en verdere aanzienlijken alhier ter stede, dat de inteekeningslijst voor de deelneming aan gemelde Maatschappij van Moederlijke weldadigheid, eerstdaags weder aan de huizen zal worden aangeboden, met bijvoeging van een exemplaar van het reglement, waaruit ten het juiste doel dezer weldadige inrigting nader kan blijken, en waaromtrent nog bijzonder wordt opmerkzaam gemaakt, dat volgens art. 2 zoo mannen als vrouwen kunnen deelnemen; dat volgens art. 4 en 6, voor het *gewone* Maatschappij-jaarlijks in de maand Mei, worden betaald *vijf guldens* of meerder naar verkiezing, hetwelk onder de benaming van *buitengewone* leden, ook voor eene bijdrage *beneden* de *vijf guldens*, doch minstens voor *één gulden*, kan deel genomen worden.

Dit neemt voorts ten informatie, dat gedurende den jare 1830, reeds niet minder dan 40 kraamvrouwen, de bij het reglement bepaalde ondersteuning aan kindergoederen en gelden hebben ontvangen en de aanvrage daartoe steeds nog vermeerderd.

En Burgemeester en Wethouders durven dan ook, onder kennisgeving hiervan, vertrouwen, dat op het voetspoor van de twee vorige jaren van het bestaan dezer Maatschappij en vooral op dat van het laatst voorgaande jaar, de Correspondenten zijnde, Mevrouw *C. J. Faes*, geboren *Kerstens* en *M. E. Schäwhes*, geboren *van der Mee*, door eene gemoedelijke deelneming weder zullen worden aangemoedigd en in staat gesteld, om hare welwillende bemoeijingen met ijver voort te zetten en om zelfs daaraan nog meerdere uitbreiding te geven; waartoe dezelve volgaarne van de *oude* leden, de aanvrage voor- of opgave van behoeftige zwangere vrouwen zullen ontvangen, en bij welke ook de *buitengewone* giften, hetzij van leden, hetzij van begunstigers der Maatschappij, buiten inschrijving en tusschen tijds zullen worden aangenomen.

Breda, den 5den Mei 1831.

DE ROY Vt.

Ter Ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den Mei.

Heden wordt alhier de 21ste verjaardag van H. K. H. Prinses *Marianne*, met het uitsteken der vlaggen en het houden eener groote parade gevierd.

— Daar zijn geruchten in omloop geweest als of er in de grietenij Lemsterland oproerige bewegingen waren ontstaan. Volgens een schrijven uit Leeuwarden van 5 dezer kunnen wij, in het zekere melden, dat zich deze onlusten bepaald hebben tusschen de veenbazen en de werklieden, die, jaarlijks, onder den naam van *Hollandgangers* afkomen, om eerstelijk in de veengraverijen te arbeiden en vervolgens gras te maaijen. Deze hollandgangers, die doorgaans wel ten getalle van acht of negen honderd afkomen vorderden verhooging van loon en liepen, toen zulks door de veenbazen geweigerd werd, met troepen van twee a driehonderd, langs de wegen, zonder echter iemand leed te doen. De bemoeijing der policie is genoeg geweest, om dezen oploop te stillen, hoezeer, tot meerdere zekerheid, eene compagnie landelijke schutterij van hier derwaarts gemarcheerd is.

— Heden morgen, zegt de Brusselsche Courrier van zaturdag den 7den, was alhier alles in de weer, om de tijdingen, die omtrent Java in omloop waren, te vernemen, om dat men dagelijks eene uitbarsting op dat eiland verwacht. Het is waar, de zeemagt aldaar is hollandsch, maar de troepen zijn voor twee derde gedeelten Belgen, ook is een groot gedeelte der bevolking belgisch. Zoodat zoodra de tijdingen van Brussel aldaar aangekomen zullen zijn, er een opstand te wachten is. Van waar de Courrier die menigte van Belgische ingezetenen op Java haalt is ons onbekend, wij voor ons gelooven, dat er eigenlijk meer Chinezen dan Belgen op Java wonen, maar dit berigt van den *Courrier* legt ten minste de bestemming uit der eene kiel, die te Antwerpen gelegd is, en van de anderen, die nog gelegd zullen worden, want nu blijkt het maar, dat de Belgen bezig zijn met eene vloot te bouwen, die, onder *van de Weijer* als admiraal, bij tijd en wijle

— *Le Belge* keurt het gedrag der Gentsche overheid jegens den drukker van den *Messager de Gand* (*zie ons nommer van zaturdag*) grootelijks af. Indien dit dagblad zegt te *Belge*, op nieuw wil verschijnen, dan moeten de regtbanken tegen alle misdadige artikelen, welke in hetzelve gevonden worden, waken en dezelve straffen; maar de regering, moet de eigendommen deer derbiedigen, aan wien zij dan ook toekomen. *De Belge* oordeelt wijders, dat het volk te Gent zich wijzer zou toonen dan de regering, indien het de wet ten haren loop liet, eenige heethoofden beteugelde, en *gezamenlijk zich zelven regt deed*. Hadden de regtbanken, een jaar en veel langer geleden, alle misdadige artikelen, die destijds zoo overvloedig in *le Belge* en consorten gevonden werden, vervolgd en gestraft, de glorieuse revolutie zou heden nog verre te zoeken zijn, doch *le Belge* heeft gelijk, dat hij thans tegen dit plunderinkmaatje te veld trekt. Zijn confrater *l'Emancipation* is reeds dagelijks bedreigd geworden (*zie als boven*) en *heden mijn, morgen dijn.*

— Bij de jongste feestvieringen te Londen hebben de Engelsche patriotten, even als de Brusselsche, hunne vreugde door het inslaan van ettelijke duizende glazen aan den dag gelegd. Men vernoemt, dat deze glasbrekers in aanmerkelijke geldboeten besagen zijn. Het Belgisch gouvernement moest dat voorbeeld volgen. Indien elk Belgisch glasbreker, overeenkomstig zijne verdiensten, betalen moest, was België voor de kosten van den oorlog spoedig gedekt.

Later berigten uit Londen, dan die, loopende tot den 4den, welke wij in ons vorig nommer hebben medegedeeld, zijn bij ons niet ontvangen.

— De in ons vorig nommer medegedeelde poolsche berigten bevestigen zich van alle kanten. Nadere tijdingen echter zijn er niet, dan dat de veldmaarschalk, graaf *Diebitsch*, op den 24sten, uit deszelfs legerplaats te Siedlice, voorwaarts gerukt was en zich sints den 26sten te Minsk bevondt. De geruchten als of er te Warschau mede onlusten zouden hebben plaats gehad, worden, in berigten uit Berlijn van den 3den Mei, stellig tegengesproken. De rust is aldaar geen oogenblik gestoord geweest en de russische inwoners toonen zich bijzonder bereid, om de stad tegen allen inval van binnen of van buiten te verdedigen.

— Het Oostenrijksch bonds-contingent is, volgens berigten uit Weenen, volkomen gereed: hetzelve bestaat uit 95,000 man met de daarbij behoorende artillerie en vier pontons-equipagien. De Oostenrijksche regering had de Fransche ambassade te Weenen doen aanzeggen, dat zij het verzoek van *Karel X* om een verblijf te Gratz in Bohemen had ingewilligd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den Mei.

Van de 6000 kiezers van het district Brussel hebben er nagenoeg 600, dat is een tiende gedeelte, beantwoord aan de uitnoodiging, die hun tegen 11 Woensdag gedaan was, om tot de herkiezing van twee vertegenwoordigers in het congres en twee plaatsvervangers van dezelven over te gaan. Daar geen der kandidaten de volstrekte meerderheid bekomen had, werde de zitting tot de volgende week verschoven voor de herkiezing tusschen de acht kandidaten tot vertegenwoordigers, van welkeu hoofd de heeren *Tielemans* en *Leebroussart* staan.

— Onze bladen deelen de volgende militaire organisatie mede:

I°. *Brigade onder bevel van den generaal* Niellon bestaande uits

1° het tweede regiment jagers te voet; 2° het bataillon vrijwilligers onder bevel van *Walkiers*; 3° het 3de bataillon van het 2de regiment infanterie; 4° het 3de bataillon van het centre regiment jagers te voet, onder bevel van *Buland*, 5° eene batterij artillerie onder *Pletincks*.

II°. *Brigade onder bevel van den generaal* Stamps, bestaande uit:

1° de drie bataillons van het eerste regement infanterie; 2° idem van het vierde; 3° het derde bataillon vrijwilligers onder ... en een batterij artillerie onder bevel van Kapitein *Lamarche*.

III°. *Brigade onder bevel van den kolonel* De Liemaille, bestaande uit:

1° de drie bataillons van het 3de regement infanterie; 2° het 12de regiment infanterie, waarbij, ten gevolge van een ministerieel besluit, ingelijfd zullen worden: a) het 4de bataillon vrijwilligers onder *Duchêne*; b) het 5de bataillon vrijwilligers onder *Gillon*; c) het 4de bataillon vrijwilligers onder *Bolsanger*; d) het 6de bataillon vrijwilligers onder *Lenaers* en e) het belgisch-pontonnier-legioen onder bevel van *Duchêne*, en 3° de tweede sectie artillerie onder kapitein *Rijckholt*.

IV°. *Brigade onder bevel van den generaal* de Harnette, bestaande uit:

1° de mobiel gemaakte eskadrons van het eerste regiment lanciers; 2° idem, idem van het 2de dito jagers.

— De luitenant-kolonel *Gregoire* en diens medepligtigen zullen op den 16den dezer voor de assises te recht staan.

— Het proces tegen den generaal *Vandersmissen* wordt bij contumacie voortgezet; deze generaal is door eenen deurwaarder bij tweemalslag ingedaagd geworden, om binnen den bij de wet bepaalden tijd voor het Hoog-Militair Geregtshof te verschijnen, zullende anders tot het wijzen van het vonnis worden overgegaan.

— De eerste zaak van aanbelang, met welke gezegd Hof zich onmiddelijk zal hebben bezig te houden, is die van den majoor *Kessels*.

— Van Arlon werd ons, in dato den 1sten Mei, het volgende geschreven:

„ De minister van oorlog betoont zich niet zeer ijverig in het vervullen van zijne beloften, en men beklaagt zich alhier openlijk over de zorgeloosheid, waarmede hij de verdedigings-middelen van Luxemburg behandelt. Troepen zijn er nog niet aangekomen; maar dat is ook het minste; de ingezetenen ergeren zich veel meer over het gebrek van wapenen; verbeeld u, dat wij, in weerwil van alle aanvragen, nog niet meer dan *twee duizend snaphanen* bekomen hebben, en dat er nog niet één enige patroon uitgereikt is geworden, zoo dat, indien de vijand, die ons voor de deur staat, thans in ons land viel, hij slechts zwakken tegenstand zou vinden, in weerwil der geestdrift, waarmede de burgers, welke sedert verscheiden maanden wapenen en ammunitie vragen, vervuld zijn enz."

De *Courrier* vraagt, bij gelegenheid van dezen brief, aan de heer *d' Hane de Steenhuyse*, waaraan hij dan alzoo wel denkt te zijn, of hij niet weet, welke verantwoordelijkheid er op hem drukt.

Gent, den 2den Mei.

Onze stad is zeer onrustig, ten gevolge der noodlottige maatregelen van den minister van oorlog. Men verwacht, dat de commissie van publieke veiligheid door het gouvernement afgesteld zal worden.

In ons dagblad *le Journal des Deux Flandres* wordt deswegens eenen brief gevonden, in het belang der algemeene veiligheid, aan den generaal *Wauthier* geschreven, hoofdzakelijk van dezen inhoud:

„ De maat der kwade behandelingen is vol; men weigert niet alleen de burgerwacht van Gent de twee kanonnen, welke voor de exercitie der beide bij dezelve georganiseerde en erkende compagnien noodzakelijk zijn, terug te geven, maar wil ons ook nog den zesponder ontnemen, welke in het bezit der sappeurs-pompiers is. Neen, generaal, wij zullen in de tegenwoordige omstandigheden het bedrog, om ook dit laatste stuk af te geven, niet gedoogen. Wij zullen ons beproeven, de twee stukken geschut te redden, die men onze schutterij zwijgend wilde ontrooven. Men houdt ons dan voor patriotten tegen, welke bevonden om den vijand van onzen eigen bodem te verdrijven, en die niemand ons nog van de mogelijkheid kan verdenken, wij zouden ons ooit van de middelen tot verdediging beroven, waarover wij nog beschikken. In alle tijden en in alle landen is het steeds het gebruik geweest, om de stukken niet dan in crisistijd in de magazijnen te sluiten, en wij leven in tijden van oorlog, enz., enz.

Gent, den 2den Mei.

De president en de leden der commissie van publieke veiligheid, Ces. Courtens, F. Verhoeven, J. de Smet, Sekretaris. *De vice-president*, *Secretaris*.

Zoudden onze sappeurs-pompiers kennis bekomen van het misdadig besluit, waarbij hen de kanonnen wordt ontnomen, schielijk zij rondom hetzelve te zamen en zweeren, het eerste niet den laatsten druppel van hun bloed te zullen verlaten.

— De nationale associatie alhier heeft een voorstel van den heer *Souter* aangenomen, waarvan het slot luidt als volgt:

„ De nationale associatie vervoegt zich tot den regent, hem uitnoodigende, om, zonder verwijl, een einde te maken aan het despotismus der Regering *Willem*, die over ons uitgeput en gemoordde regering in een gedeelte van Belgien, tot dien koning te doen weten, dat, wanneer hij alle onze vestingen en andere bezittingen, welke hij tot nog toe bezet houdt, niet uiterlijk voor den..... 1831 ontruimt, onze armee voorwaarts zal rukken en zich met geweld meester daarvan zal maken; — dat, bij onzen inmarsch in Holland, proclamatien te verspreiden, waarin het doel van onzen intogt en onze voornemens aan de Hollanders worden bekend gemaakt, en geeft zij eindelijk den regent kennis, dat indien hij aan dit algemeenen wensch geen gehoor meent te kunnen geven, de volontairen voorwaarts zullen rukken, en, steeds het gouvernement en de particuliere eigendommen eerbiedigende, alles, wat tot ons grondgebied behoort, met geweld zullen nemen."

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Mei.

Wij lezen in den Moniteur van gisteren:

„ Men heeft heden morgen getracht, valsche tijdingen in omloop te brengen wegens zoogenaamde bewegingen van een Oostenrijksch leger en wegens naar de in het Zuid-Oosten des koningrijks gestationeerde Fransche troepen gezonden bevelen. De term zelf, die aan dit berigt gegeven was, doet hetzelve, als van een van 's Konings gezanten gekomen zijnde, te doen voorkomen, zette hetzelve iets waarschijnlijks bij. Dit gerucht heeft niet den minsten grond, noch het geringste voorwendsel; men kan er alleen op aanmerken, dat het uitgestrooid is geworden twee dagen nadat de verklaringen van het corps diplomatique en het antwoord des Konings op dezelve (*op desselfs naamdag gedaan en gegeven*), het vertrouwen op den vrede hadden verdubbeld. Wij kunnen derhalve het publiek niet genoeg waarschuwen, om dergelijke tijdingen te wantrouwen."

Het gerucht of berigt, waarop de *Moniteur* zinspeelt, luidt als volgt:

„ De in den laatsten nacht (van den 2den op den 3den) aangekomen depeches van onzen ambassadeur te Weenen melden, dat het Oostenrijksch leger, betwelk op de grenzen van Italie vereenigd is, de laatste organisatie heeft bekomen, om te velde te trekken; dat de divisien en brigades geformeerd, alle militaire hospitalen daargesteld en de ambulances aan hunne korpsen geattacheerd zijn. De gezant, maarschalk *Maison*, voegt er bij, dat er geen oogenblik meer te verliezen is, om onze frontieren aan de zijde der Alpen in staat van verdediging te stellen. Men zegt, dat er, terstond na den ontvangst dier depeches, bevelen zijn afgezonden, dat onze troepen, die aan de Var vereenigd zijn, zich tot een korps d'armee zullen hebben te formeren."

De aanspraak van den pausselijken nuncius, op den naamdag des Konings, het woord in naam van het korps diplomatique voerende, en het antwoord van Z. M. beide mede in bovenstaand artikel uit den *Moniteur* vermeld, zijn van den volgenden inhoud:

„ Sire!

„ Het korps diplomatique, welks tolk ik de eer heb te zijn, grijpt met drift deze gelegenheid aan, om de hulde van deszelfs diepen eerbied aan Uwe Majesteit te vernieuwen.

„ Dat deze dag, Sire, welke u op eene geheel bijzondere wijze toebehoort, onophoudelijk gelukkig voor Uwe Maj. zoo wel als voor uw doorluchtig geslacht moge terug komen; en dat Frankrijk, geheel Europa, door het onverstoorbare beleid Uwer goede verstandhouding en wederzijdsche vriendschap, steeds gelegenheid moge hebben aan de weldadige vrucht van vrede, welke de vruchtbare bron van voorspoed en de hechte grondslag van het wezenlijk geluk der volken is.

„ Dit is de wensch, Sire, dien het korps diplomatique zich bevert, u, in naam der Souvereinen, welke het de eer heeft te vertegenwoordigen, aan te bieden, een wensch, welken Uwe Majesteit zeker niet versmaden zal aan te nemen met eene goedheid gelijk aan de oprechtheid, waarmede zij gedaan wordt.

Antwoord des Konings.

„ Mijn heer de Nuncius,

„ Ik ontvang met groot genoegen de betuiging der gevoelens, welke gij mij, zoo veel mijn geslacht als mijn zelven, namens het corps diplomatique, welks tolk gij zijt, te kennen geeft. Ik ben, evenals gij, doordrongen van deze groote waarheid, dat de vrede de vruchtbare bron van den publieken voorspoed en de grondslag van het wezenlijk geluk der volken is, en ook heb ik steeds mijne komst ten troon niets verzuimd, om de hoedbleven van denzelven te verzekeren. De wensch, dien gij mij namens souvereinen, welke gij bij mij vertegenwoordigt, doet, is

nieuwe waarborg van de voortduring der goede verstandhouding en vriendschap, welke paden ons deerlijken en op welke wij te houden ik steeds den grootsten prijs zal stellen, zoo wel in het belang van Frankrijk als in dat van geheel Europa."

In weerwil van bovenstaand artikel van den *Moniteur* lezen wij heden wederom, in het dagblad *le Temps*, onder de rubriek Italie, de navolgende berigten:

» Daar is eene overeenkomst tusschen Piemont en Oostenrijk gesloten, waarvan de voornaamste bepalingen zijn: het piemontesche leger zal op 80,000 man worden gebragt; Oostenrijk verbindt zich, om Piemonte tegen Frankrijk bij te staan, desnoods met kracht, te handhaven en het bezit van Savoye aan hetzelve te verzekeren, het gouvernement van Piemont verbindt zich daarentegen, om Oostenrijk, zoo dit zulks noodig acht, al de middelen des lands in handen te stellen. De prins *de Carignan* is wegens deze schikkingen genaadpleegd geworden en het is zelfs zeker, dat zij met zijne volle toestemming beraamd zijn.

» Een brief uit Ferrara van den 21sten April behelst hetgeen volgt:

» » De Oostenrijksche krijgsmagt in Italie is op 130,000 man gebragt; ik heb de kaders der kompagnien, waaruit dit leger bestaat, gezien. Men verzekert, dat de zoon van *Napoleon* bij hetzelve geplaatst zal worden."

» Volgens een brief van Milaan van den 24sten April, zal de zoon van *Napoleon* het kommando over eene divisie van het Oostenrijksche leger in Italie op zich nemen."

» Nog wordt uit Milaan, in dato den 22sten April, gemeld:

» » Een inval in Piemont schijnt op handen. Onze stad is opgepropt vol troepen, zoo zelfs, dat er huizen zijn, welke 60 man in kwartier hebben. De Oostenrijksche krijgsmagt in Italie is tegenwoordig op 200,000 man gebragt."

— Van Toulon wordt, onder dagteekening van den 15den April geschreven: » Op het oogenblik verspreidt zich het gerucht, dat twee linieschepen en twee fregatten, door middel van den telegraaf, last bekomen hebben, om onmiddelijk naar Lissabon te stevenen, ten einde eene volle en algeheele genoegdoening van dom *Miguel* te vorderen.

Ongelukkige dom *Miguel!* De generaal *Sebastiani* noemt u, in volle vergadering, een monster, en zendt, wat meer is, volgens afspraak met Engeland, eenige schepen op u af, om voldoening te vorderen. De Engelsche bemoeijen zich ingelijks met die zaak, en de president der Vereenigde Staten van Noord-Amerika geeft, om dezelve nog ingewikkelder te maken, last aan een' commodore, om met twee fregatten naar Lissabon te zeilen, ten einde twee, bij gelegenheid der blokkade van Terceira gemaakte, Amerikaansche prijzen te reclameren. En dit alles komt den armen man op het lijf, op het oogenblik, dat hij in ondertrouw opgenomen zal worden, hetgeen dan ook zijne ontwerpen zal dwarsboomen, daarin bestaande, om, zoo niet de hertogin van Berry, gelijk eerst gezegd was, ten minsten dezer dochter te huwen, welk huwelijk echter, uit hoofde der prille jeugd van de bruid, (oud 11 jaren) nog wel etteliike jaren uitgesteld zal blijven, hetgeen echter niet belet, dat de twaalf staat-dames der aanstaande koningin, bij wijze van voorzorg, reeds benoemd zijn.

— Een engelsch dagblad verzekert, dat een, op den 19den, van Lissabon vertrokken schip de tijding had aangebragt, dat er destijds ernstige onlusten in die hoofdstad waren uitgebarsten.

— De Koning van Sardinie dicteerde nog even voor zijn overlijden het opschrift, dat op zijn graf te Haute Combe wilde gesteld hebben. Hij gebood vervolgens den prins *de Carignan*, aan wien hij onderscheiden raadgevingen mededeelde, bij name, hem, aan wien hij aan en belastte hem, hetzelve de geheele inhoud te bevolgen, die hij het toedroeg.

Zoodra de prins *de Carignan* koning geworden was, begaf hij zich onmiddelijk naar het groote koninklijke paleis, hetwelk sedert den dood zijns konings *Victor Emmanuel* steeds onbewoond geblee(ven) was en zocht het vertrek uit, dat hij denkt te bewonen, zoo wel als dat, welke voor de beide prinsen zijne zonen bestemd zullen worden. De nieuwe koning heeft denzelfden dag, de groot-dignitarissen der kroon, de ministers en secretarissen van staat in audientie ontvangen. Des namiddags ten vijf uren legde de gouverneur van Turijn zich naar de onderscheiden kasernen en nam de troepen der bezetting den eed aan den nieuwen koning af.

De overleden koning heeft, bij zijn testament, naar men zegt, de koningin het vruchtgebruik gemaakt van zijn bijzonder domein, waarvan hij den eigendom aan den prins *de Carignan* heeft gelaten. Hij heeft ook vele legaten en gedachtenissen gemaakt aan lieden, die hij met zijne bijzondere toegenegenheid vereerde. Voor zijn overlijden gelastte hij, dat zijn lijk 48 uren lang ten toon gesteld en verdigen in zeer kostbaar gewaad moest worden, zonder te mogen worden geopend of gebalsemd. De kamer, waarin hij overleden is, is tot zeer verlicht kapel gewijd geworden, waarin gedurig mis mag gelezen worden. Na 48 uren ten toon gelegd te zijn geweest, zal het paleis, dat midden op het kasteelplein ligt, tot de dag worden bepaald, op welken het lijk naar de abdij van Haute-Combe, in Savoije, zal worden overgebragt.

— Op den 23sten heeft de Koning, in het veld van Mars, revue gehouden over 38 bataillons infanterie, 2 bataillons gidsen, 4 regimenten-bataillons, 20 eskadrons cavalerie, met 4200 man artillerie en 66 eskadrons cavalerie, alles te zamen 24,000 man uitmakende.

Het *Journal du Commerce* zegt bij gelegenheid van deze prachtige revue:

» Het schijnt, dat er een gerucht moet geloopen hebben, dat eenige leden der soldaten ongenoegen zouden hebben, om, zoo als zij van den Koning gaarne, oorlogs-lieden van te heffen; ten minsten uit iets zou men moeten opmaken uit de uitgevaardigde wapenschouwing van dag aan de troepen uitgereikt werd, en plaats had, toen het bevel werd, en de grootste stilte in acht te nemen, ten einde handhaving gedachte, dat zulks vreemd zou voorkomen, indien men heeft met ondersteidens kolonels, op het oogenblik, dat hunne regimenten ter plaatse kwamen, waar de Koning gezeten was, het de soldaten hooren zeggen: *Nous n'en voulons pas.* Hetgeen dan ook ten gevolge had, dat de soldaten, zoo-haast zij konden *Vive le Roi!* riepen.

Men zeide, dat eenige regimenten last zouden gehouden hebben, om, terstond na de revue, naar de Vendée te marcheren, ten einde eenige volksbenden tot rede te brengen, die door hunne te lange toegeeflijkheid bedorven, eene verregaande stoutmoedigheid hadden aan den dag gelegd, door daden, welke onbedachtzaamheden tegengegaan moesten worden.

» De fondsen stonden dezen morgen als volgt: 5 pCt. op 88, en de 3 pCt. op 60, laatste koers. Heden de 5 pCt. 88, en de 3 pCt. [illegible]

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

De schrijver van de mengelingen, voorkomende in Uw geacht dagblad van den 15den April ll., zegt, dat de heer *van Dam* zich vergist, als Zij beweerdt, dat bij de bevordering alleen op den rang van ancienniteit gezien wordt.

De heer v. D. weet wel goed, dat er bij het korps der Artillerie en Genie gezworen wordt, dat men zijn vak verstaat, dat men daar kundigheden en verdiensten in aanmerking komen, het is dus daar ook niet van te schrijven, dat men bij die korpsen zulk een groot aantal kundige officieren vinden. Reeds de letter v. D. deze korpsen dus ook niet bedoeld. Maar, ten aanzien der Infanterie en Kavallerie betreffende, waarbij de laatste bevorderingen voornamelijk hebben plaats gehad, vergist de heer v. D. zich in geenen deele; daar heeft men zich met wet noch van geen' anderen regel dan die der ancienniteit gehouden, zoo men reeds in 1826 examina's heeft ingesteld, om de [illegible] te bevorderd te worden. Maar, door op één te veel te vorderen en professoren in de mathesis te willen hebben, schijnt men dit niet te hebben kunnen volhouden, en is men alzoo weder bij de twee wapens, waaruit gewoonlijk de aanvoerders van leger-korpsen gekozen worden, teruggekeerd tot de gewoonte, van niets te vergen, dan de lading, in zwaalf tempo's en de 3de les te paard, te kunnen uitleggen.

Te regt merkte de heer *van Dam* aan, dat door den ouden sleur van ancienniteit bij het bevorderen te volgen, alle dienstijver en moed uitgedoofd wordt, want wat baat het hen dan nog beter, zijn uiterste best te doen en zich kundigheden te verwerven, men ziet zich daarbij evenwel voorgegaan door personen, die op hun gemak het brevet in het hoekje van den haard hebben afgewacht, en die enkel en alleen ancienniteit voor zich gewonnen, omdat hun haurt was. Heeft men nu maar tijd van leven en [illegible] gedaan, dan komt men eens aan het hoofd van een regiment, van het een of ander wapen, alwaar men dan aan [illegible] was. Ik vraag nu, welk vertrouwen, achting en eerbied [illegible] Chefs zullen inboezemen? Niet alleen dat deze [illegible] uitdoet, maar hoe weinig kundige officieren [illegible] die korpsen een aantreffen, waarbij van hem [illegible], niets meer gevorderd wordt. Hoe gering [illegible] dergenen, die zich met ijver op de krijgswetenschappen toeleggen, zoo het geen prikkel ter bevordering is?

Hoewel ik voor mij niets meer verlangen dan dat men in deszen regel, bij eene volgende promotie, blijft volharden, hoop ik het echter volkomen met den heer v. D. eens, en beschouw het niet als eene bloote theorie, die maar in de praktijk zoude gaan, van kundigheden en verdiensten, bij de bevordering op den voor-

Le général Préval, sur l'avancement dans l'intérêt de la monarchie. Jaquinot de Pres, le cours d'Art et d'Histoire militaire, en *La Roche Aymon, de la Cavalerie.*

Door het plaatsen van deze wenken aanmerkingen zal de Redactie mij verpligten.

De schrijver van de *Beschouwingen* schreef ons de volgende

Naschrift van den Beschouwer.

De inzendbrief schreef ons de plaatsing van het antwoord, dat ook de schrijver der beschouwingen wenschte, gelijk de schrijver doet opmerken, aan de billijkheid overlaten. Wij houden ons hetgeen door ons of door anderen *gezegd* en *geschreven* is.

Wij hebben geen bezwaar, hetgeen het bewuste artikel zonder Contrast gezegd is: net zoo min bij infanterie en kavallerie als bij artillerie eenigen rol, bij de bevorderingen, gelijk op de ancienniteit, te gelde geworpen. De lijsten, die volgens het slot zijns briefs, tot deel misschien schijnt te behooren en wel onder de reeds aangevoerde, dienen te weten, dat bij de onderscheidene wapens van het leger met naam officieren bevorderd zijn, zoo als die lijsten, van dezen ring te zijn. Dit is zelfs gegrond op de uitlatingen, betreffende de bevorderingen bij het leger vastgesteld. Wij willen hier geene namen noemen, maar de lijsten te dezer regte zouden ook de verschillende belasters van bevordering van officieren op, om daarvan de bewijzen te vinden.

Het genie, artillerie en genie, in tegenstelling met infanterie en kavallerie, zegt de zaak droog. Bij de genie, eventuim als bij infanterie en kavallerie, wordt de verdienste der officiers door examina's bepaald en de regel bij bevordering is zoo als deszelfs. De artillerie maakt hierop alléén eene uitzondering. Het zoude echter te beantwoorden zijn, dat alléén bij de meer wetenschappelijke wapens die officiers werden aangekozen; de andere zijn daarvan, in evenredigheid, niet minder voorzien, terwijl ook bij infanterie en kavallerie wel gevorderd zal worden, dat men bijna *duo vel tria* talen spreke.

De schrijver van de *Beschouwingen* beschouwt de ancienniteit als den eigenlijken *grondslag*, bij promotien aan te nemen, hetgeen wij niet ontveinsden, ook te kunnen beamen; ancienniteit moet de *algemeene grondslag* zijn, maar niet de *uitsluitende*, dan theoristen en de oren klinkt, maar zulk door de ervaring wordt goedgekeurd. De heer verwijst ons naar de werken van den generaal Evain, die wij het geschrift van dien schrijver *Considérations militaires* noemen, om te schrijven daarin *et tant d'autres militaires éclairés ont préféré l'ordre du tableau du choix, si les officiers distingués, qui composaient le comité de la guerre en 1789, ont voulu lui assurer la totalité des grades, d'officiers supérieurs et de généraux, c'est parce qu'ils reconnaissaient que le mérite ne doit être préféré à l'ancienneté, mais c'est qu'ils reconnaissaient qu'il faudrait, comme l'écrivait M. le Maréchal de Broglie*, qu'un ange présidât au choix pour que le mérite pût résister à l'intrigue et à la faveur, *fleaux qui assiégent et trop souvent subjuguent les meilleurs princes.*"(1)

Wij zouden nog gehele bladzijden van denzelfden schrijver kunnen afschrijven, doch, ons klein bestek in aanmerking genomen, zal dit bovenstaande genoeg zijn.

De heer M. zal de juistheid van eenen, door hem zelven aangehaalden auteur wel niet in twijfel trekken.

(1) De ancienniteit was altoos en is nog de meest gebruikelijke wijze van bevordering in alle Europische legers, omdat, naar de zeer juiste uitdrukking van den graaf *de la Tour du Pin*, het de eerste van alle onrechten is, die men aan menschen doet, met het bijzonder belang met het bijzonder belang overeenkomt.

Wanneer *Montécuculli* en zoo vele andere verlichte krijgsheden de ordening boven de keuze de voorkeur gegeven hebben; wanneer de uitstekende officiers die in 1789 over de oorlog zamenstelden, aan dezelve al dat misgreep en de ligt van die der hoofdofficieren en generaals, hebben willen verzekeren, was zulks geensins omdat allen niet van gevoelen waren, dat de verdiensten boven ancienniteit de voorkeur verdienden, maar omdat zij erkenden, dat, volgens het uitspraak van den maarschalk *de Broglie*, een engel over de keuze uitmaak behoorde te doen, zouden de verdiensten aan de intrigue en de gunst, die geesels welke de beste vorsten kwellen en al te dikwijls overheerschen, ten wederstaan.

DRUKFEIL.

In nummer 91 dezer courant, te blade 1e kolom regel 56 staat: in halfingschap op het schavot, men leze: in halfingschap of op het schavot.

Men vraagt een APOTHEKERS-GEZEL, tegen 1 Augustus aanstaande voorzien van goede Getuigschriften. Adres onder de lett. N. N. aan de Boekhandelaars en Couranties, E. LION ZONEN, te 's Hertogenbosch. Brieven *franko*.

Bij J. M. E. MEIJER, Boekhandelaar te Amsterdam is van de Pers gekomen, en alom verzonden:

I. DE VENETIAAN, een Historisch-Romantisch Tafereel, naar het Hoogduitsch, van *C. Herlossohn*, met gegraveerde Titel en Vignet 3 deelen Compleet in gr. 8°. *f* 7-50.

In dit zoo interessant geschreven werk, ten deele over den Oorlog der Venetianen met de Turken, geeft de schrijver een uitmuntend verhaal dat door den belangrijken inhoud zoowel als om den schoonen vorm eene ieder aangename boeijende lektuur oplevert.

II. DE DOODE GAST, een luimig verhaal naar het Hoogduitsch van *Hr. Zschokke*, met gegraveerde Titel en Vignet in gr. 8°. *f* 1-80.

III. DE MALTHESER-RIDDER, of hartstogt en Heldenmoed, een verhaal uit de laatste helft der 17de eeuw, naar het Hoogduitsch van *C. F. van der Velde*, met gegraveerden Titel en Vignet in gr. 8°. *f* 2-40.

---

* * * Bij STEENBERGEN VAN GOOR, te *Leeuwarden*, is *heden* van de pers gekomen, en alom verzonden:

LAURENS DE MEDICIS EN ZIJN TIJD, uit het Engelsch van *William Roscoe, Esq.* door *Steenbergen van Goor*. Met het portret van *Laurens de Medicis*, en in een deel kompleet *f* 5,60. Een allerbelangrijkst boek.

MENSCHEN EN STEDEN, *Tafereelen uit België en Frankrijk*, uit het Engelsch van *O. Gratian*, met gegraveerden titel en vignet, in een deel à *f* 3,60.

In dit Boek worden de Belgen en Franschen geschilderd zoo als zij zijn.

---

* * * Bij den Boekverkooper C. C. SCHUYLENBURG, te Middelburg, wordt uitgegeven: Het door den Kunstschilder *C. Kimmel*, zeer gelijkend en fraai in steendruk bewerkte Portret van den dapperen Matroos J. HOOFIJN, Ridder van de Militaire Willems-Orde, 4de klasse. Prijs 75 Ct.

Dit Portret is voorzien met het handteeken van *J. Hoveinaar*.

NB. Hetzelve wordt niet in Commissie gezonden, maar moet voor rekening ontboden worden.

VOOR KOSTSCHOLEN.

* * * Bij BROESE & COMP. te Breda, wordt uitgegeven en is bij de voornaamste Boekhandelaars in Oud-Nederland te bekomen:

I. Schets der Algemeene Geschiedenis en van die der Vaderlandsche dienste vooral ook der Adspiranten tot Kadetten bij de Koninklijke Militaire Academie, door *J. Bossche*, Hoogleeraar der K. M. Academie, in een deel compleet. . . . . *f* 2,10.

II. Histoire universelle pour l'usage des Collèges et des Pensionnats. 1e. Partie (Histoire des Peuples de l'Orient) . . . . . 0,30.

III. Sammlung auserlesener Fabeln, Anekdoten, Kleiner Geschichten und Erzählungen. Ein lehrreiches unterhaltendes Lesebuch, für solche, welche die deutsche sprache erlernen wollen; nebst einem Deutsch-Hollandischen Wörterbüchlein. Herausgegeben von *W. Weiffenbach*, Lehrer an der K. M. Academie . . . *f* 1,00.

IV. Le Petit Télémaque ou le précis des aventures de ce héros: augmenté d'un vocabulaire des termes difficiles, dans chaque langue Hollandaise Allemande et Anglaise . . . . . 0,90.

Deze werken zijn bij groote getallen voor minderen prijs te krijgbaar.

Te BREDA bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.